

'Weldadige warmte infrarood'

Onbekend maakt onbemind

SCHERPENZEEL Dat kan maar zo veranderen, al moet je nu nog goed zoeken om een infraroodpaneel in Scherpenzeel te vinden.

Toch lukte dat: Wim Huisman durfde het aan, al vier jaar geleden. Niet op een logische plek in huis, zoals de woonkamer, keuken of badkamer, maar in zijn volière met tropische vogels. Voor die mooie beestjes, die heel gevoelig zijn voor kou, had Wim eerder een gevelgaskachel. Infrarood bleek een betere en goedkopere oplossing te zijn.

■ Wim Huisman installeerde een infraroodpaneel in zijn volière met tropische vogels.

WARMTESTRALING Laten we eerst kijken wat infrarood eigenlijk is. We staan voor de volière en voelen de bescheiden stralingswarmte, de thermostaat staat op 17 graden, en dat voelt ook zo. Wim: „Er is geen warmtebron, zoals vuur of een cv-radiator. Met een betrekkelijk gering wattage komt er straling die goed aanvoelt. Dat is wat een mens zoekt in de winter: warmte.” Het infraroodpaneel heeft een voeding op elektriciteit en produceert langgolelige warmtestraling die niet in de huid doordringt. Dit in tegenstelling tot de kortgolelige terrasverwarming die slecht is voor de ogen en de huid, als je niet oplet. Ten opzichte van de gasverwarming leveren de panelen een goed in de ruimte verspreide warmte tegen aanzienlijk lagere kosten. Waar komt een infraroodpaneel het best tot zijn recht? Milieu Centraal, de denktank van de overheid voor energieoplossingen legde uit: „Ideaal in een badkamer en op je zit- of werkplek in huis. Let op: een verwarming met een warmtebron zoals cv-radiatoren of welke kachel dan

ook, verwarmen de kamerlucht. Infrarood doet dat niet. Hierbij wordt een bepaalde plek tot op 3 meter behaaglijk. Buiten het bereik van het paneel moet de omgeving op een andere manier op temperatuur gehouden worden, zet de cv enkele graden lager en kijk wat dat aan gas scheelt. Een warmtepomp kan de oplossing zijn om een goed geïsoleerd huis gasloos te maken, in combinatie met infrarood. Doorgaans zal het op bijverwarming neerkomen, bad- en werkruimte, slaapkamer of zitplek. Een thermostaat is handig voor beperkt stroomgebruik en regeling van

het comfortgevoel.” Een leverancier vertelde dat de benodigde oppervlakte van de panelen neerkomt op 80-90 watt per m² vloeroppervlakte. Voor de badkamer is dat 300 - 600 watt. „Je kunt ook een tijdschakelaar en thermostaat toevoegen voor zuinig gebruik.” Is zoiets niet lelijk? Dat hoeft niet, stond in informatie bij diverse leveranciers. De standaardkleur van een paneel is wit, maar er zijn allerlei kleuren leverbaar. Minder dan honderd euro voor een klein paneel, bijvoorbeeld 30 bij 80 cm; genoeg voor een kleine badkamer. Er is zelfs een leverancier die een door

de klant zelf gekozen afbeelding op het paneel plaatst. Die bijzondere uitvoering, voor boven de bank, is wel een stuk duurder. Het is makkelijk aan te brengen bij nieuwbouw als overal nog leidingen moeten komen. Bij bestaande huizen is het even uitzoeken of er een voeding in de buurt is, want lange draden over het plafond of langs de wand vindt niemand fraai. Wij spraken tenslotte ook een fysiotherapeute. Zij heeft een infraroodpaneel boven de behandeltafel hangen. Zijzelf en haar patiënten zijn enthousiast: „Wat een weldadige warmte.”

Deze pagina komt tot stand in samenwerking met Scherpenzeel woont Duurzaam en Stichting Duurzaam Woudenberg. Mail-adres: energieloket@scherpenzeel.nl en info@duurzaamwoudenberg.nl

AGENDA Repair Café Woudenberg

WOUDENBERG In het Cultuurhuis Woudenberg: iedere derde vrijdag van de maand, 14.00 tot 16.00 uur. Repair Café Scherpenzeel, Kulturhus De Breehoek: iedere eerste vrijdag van de maand Scherpenzeel, 14.00 tot 16.00 uur. Bibliotheek Scherpenzeel, bezoek tijdens openingstijden van de bibliotheek in De Breehoek de vaste boeken- en informatie stand over Duurzaamheid.

Duurzame feiten

Difftar in de praktijk: 'grijze kliko nog niet aan de straat'

SCHERPENZEEL Weet u nog: de nieuwe wijze van berekening van de afvalstoffenheffing in Scherpenzeel? Niet meer een vast bedrag per jaar maar een bedrag per leging van de grijze kliko. Een voorbeeld, nu na bijna drie maanden van een eceptraa zonder kinderen: „Onze grote grijze kliko is nog niet aan de straat geweest en zit eind februari nog maar amper 25 procent vol. Kosten van een leging zijn € 5 per keer. Zo hou ik het wel een halfjaar vol. Ik heb alles precies volgens www.afvalwijzer.nl gescheiden. Mijn afvalkostenheffing gaat dit jaar dus omlaag.” Bij meerdere mensen horen we dergelijke geluiden. Groene en blauwe bak, PMD-zakken en hard plastic (inleveren bij Remondis), dit is allemaal gratis. Minder dan vier keer per jaar voor de grijze kliko is dus echt haalbaar. Uiteraard zal het voor een groter huishouden vaker nodig zijn de grijze bak aan de straat te zetten. „Wilt u het nog eens nalezen, kijk dan ook op www.scherpenzeel.nl of neem de informatiebladen mee die in de duurzame kast in de bibliotheek liggen.”

'Laat vlees een delicatessen worden'

Pleidooi voor ander eetpatroon

WOUDENBERG We kunnen eten wat, waar en wanneer we willen, althans in Nederland. Dat klinkt als een zegen, maar het is niet alleen rooskleurig. Steeds vaker horen we over negatieve gevolgen van ons voedselsysteem en de manier van produceren en eten. Denk aan de 50 procent mensen die lijden aan overgewicht, boeren die zich amper staande kunnen houden door oneerlijke verdeling van geld in de voedselketen; uitputting van de bodem door intensieve landbouw, schrijnende toestanden rond dierenwelzijn en ga zo maar door.

In toenemende mate realiseren we ons wel dat de gigantische uitdagingen als klimaatverandering, biodiversiteitsverlies, bodemuitputting en andere grenzen aan onze planeet zoals stikstof- en fosfaatgehalte in de bodem en broeikasgassen, sterk verband houden met ons voedselsysteem. De eenzijdige focus op efficiëntie, met economische groei en grootschaligheid, is op geen manier duurzaam en daarmee onhoudbaar. Ook lijdt nu al tweederde van de mensen honger. Als we zo doorgaan hebben we in 2050 meer dan drie aardes nodig om 10 miljard mensen te voeden en gaat onze planeet ten

■ Vervang dierlijke producten die gedeeltelijk door plantaardige producten.

onder aan klimaatverandering en vervuiling.

WAARDEN We ontkomen niet aan een transitie naar een ander landbouw- en voedselsysteem, met niet alleen economische, maar ook ecologische en sociale waarden. „Gezonde mensen, een gezonde planeet en eerlijke verdeling” zijn dan het doel en financiële winst alleen een middel. Dit betekent overgaan naar een eetpatroon waarin plantaardig de boventoon voert in plaats van

dierlijk. En waarin de échte prijs wordt gerekend voor producten, inclusief kosten die gemaakt worden aan milieu en (on)gezondheid. Waarin de bodem centraal staat en wordt samengewerkt met de natuur in plaats van ten koste van de natuur. Op landelijk niveau heeft een aantal organisaties zich hiertoe al verenigd in een landelijk netwerk 'Transitiecoalitie Voedsel', met intussen een krachtig geluid in de politieke en maatschappelijke discussie. Ook lokaal zijn er initiatieven,

zoals ABN Amro met een pilot voor voedselverduurzaming in Amersfoort, gevolgd door een landelijke uitrol, afspraken tussen omliggende gemeentes om hun eigen catering te verduurzamen, supermarkten die verspilling willen tegengaan en innovatieve boeren.

GEZONDE PANEET Stichting Duurzaam Woudenberg zet zich, met de gemeente en bewoners, in met initiatieven rond voedsel. Maar ook individueel kunt u iets doen. Eet u veel dierlijke eiwitten en vetten? Vervang die gedeeltelijk door granen, peulvruchten en noten, dat blijkt ook veel gezonder. Het heeft al impact om kleinere porties te eten en niet dagelijks vlees. Laat vlees een delicatessen worden in plaats van een hoofdbestanddeel van ons voedsel. Ook meer groenten en fruit, waar 95 procent van ons nu niet toekomst aan een gezonde dagelijkse hoeveelheid. Of aandacht voor minder plastic verpakkingen en meer lokaal en vers eten of zelf voedsel verbouwen. Dit alles draagt bij aan een duurzamer voedsel- en landbouwsysteem, daling van vervuiling, vervoerskosten en CO₂-uitsluit. En dus aan het milieu, een gezonde samenleving en onze eigen gezondheid. Meer informatie: Suzy Bollen, lid SDW, s.bollen49@kpnmail.nl

Isolerende raamfolie houdt warmte in huis

WOUDENBERG Met isolerende raamfolie kan de isolatiewaarde van enkel glas en dubbel glas verbeteren. Van enkel glas maak je als het ware dubbel glas en dubbel glas krik je op tot HR-glas. Zo blijft de warmte beter in huis en verbruik je minder gas. De folie wordt aan de binnenkant op het glas geplakt. Geschikt voor tijdelijke bewoning en voor monumentenpanden waar vervanging van kozijnen om dubbel- of triple glas aan te brengen, niet is toegestaan. Meer informatie op www.milieucentraal.nl. Wie informatie nodig heeft over de veelheid van oplossingen, de voor- en de nadelen van isolatie en warmteoplossingen, surf dan is op deze website. Onafhankelijk (opgezet door de rijksoverheid) en alles uitgezocht door deskundige en ervaren mensen. „Jongeren willen zeggenschap over de wereld waarin zij straks leven.” (P. van Haren, Vereniging van Schoolleiders naar aanleiding van klimaat-spijelen).